

Bijlage 2: onderzoeksprotocol raadsonderzoek Q4

Venlo, 7 maart 2017

Onderzoeksprotocol raadsonderzoek Q4

INHOUD

	Blz.
1 Aanleiding en inhoud	3
2 Het onderzoeksprotocol	4
A. Samenstelling onderzoekscommissie en rolverdeling met de adviseurs	4
B. Doel van het onderzoek en vraagstelling van de commissie	5
C. Werkwijze op hoofdlijnen van de commissie	6
D. Plan van aanpak	7
E. Toetsingskader	7
F. Documentenstudie	8
G. Interviews	8
H. Oproep inwoners	9
I. Rapportage	9
J. Bespreking in de gemeenteraad	9
K. Communicatie en vertrouwelijkheid	10
L. Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier	10

Bijlage 1: bespreknotitie gesprek burgemeester, gemeentesecretaris en hoofd RE, 14 februari 2017

1 Aanleiding en inhoud

Bij raadsbesluit van 30 november 2016 is de 'onderzoekscommissie Q4' ingesteld. De onderzoekscommissie Q4 heeft van de raad de opdracht gekregen om een raadsonderzoek ex artikel 155a GW uit te voeren naar het gevoerde bestuur met betrekking tot de herontwikkeling van de wijk Q4, gebaseerd op de 'Verordening op het onderzoeksrecht van de raad gemeente Venlo 2010'.

Op 13 februari en 6 maart 2017 heeft de onderzoekscommissie over dit onderzoeksprotocol gesproken. Het definitieve onderzoeksprotocol is vastgesteld op 7 maart 2017 en daarna ter informatie aangeboden aan raad, college en ambtelijke top (gemeentesecretaris).

In het onderzoeksprotocol komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- A. Samenstelling commissie en rolverdeling met de adviseurs
- B. Doel van het onderzoek en vraagstelling van de commissie
- C. Werkwijze op hoofdlijnen van de commissie
- D. Plan van aanpak en planning op hoofdlijnen
- E. Toetsingskader
- F. Documentenstudie
- G. Interviews
- H. Oproep inwoners
- I. Rapportage
- J. Bespreking in de gemeenteraad
- K. Communicatie en vertrouwelijkheid
- L. Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier

Elk van deze onderwerpen worden in het vervolg van dit plan uitgeschreven.

2 **Het onderzoeksprotocol**

A. **Samenstelling onderzoekscommissie en rolverdeling met de adviseurs**

De onderzoekscommissie is als volgt samengesteld

- Ineke Hendrickx (voorzitter)
- Toon Drissen¹ (plaatsvervangend voorzitter)
- Ali Oruç
- Frans Aerts
- Sraar Geelen
- Stefan Hügues
- Erik Manders
- Luud Pieko

De voorzitter maakt deel uit van de onderzoekscommissie en is het eerste formele aanspreekpunt voor de adviseurs. De commissie wordt ondersteund door Geert van Soest (griffier) en Sherelle Schoenmakers. Geert van Soest is ambtelijk secretaris van de onderzoekscommissie en Sherelle Schoenmakers is verantwoordelijk voor verslaglegging en tevens contactpersoon met de ambtelijke organisatie. Voor rechtstreekse vragen aan de ambtelijke organisatie is Carina de Wijs (directiesecretaris gemeente Venlo) aangewezen.

De onderzoekscommissie heeft Lysias Advies B.V. opdracht gegeven het onderzoek uit te voeren. Het adviesteam van Lysias bestaat uit:

- Clemens Sengers (projectleider)
- George Postma (plaatsvervangend projectleider)
- Charlotte van Vught
- Sylvana Rikkert
- Magdeleen Sturm (supervisor)

Magdeleen Sturm vervult voor het adviesteam de rol van klankbord. Daarnaast staan de adviseurs van Lysias ter beschikking aan het adviesteam om een bijdrage te leveren bij intercollegiale consultatie.

Er is afgesproken dat wordt gewerkt volgens het zogenaamde 'begeleidingscommissiemodel'. Dat betekent dat de adviseurs van Lysias eigenstandig onderzoek uitvoeren en periodiek de voortgang van het onderzoek bespreken met de begeleidingscommissie. De onderzoekscommissie fungeert tevens als klankbord voor de adviseurs van Lysias. De commissie heeft daarnaast met name een belangrijke rol bij:

- De start van het onderzoek: vaststelling onderzoeksvragen, planning en werkwijze
- Bewaken van de voortgang van het onderzoek (schriftelijk en mondeling)
- Formuleren van de conclusies en aanbevelingen op basis van de feiten en bevindingen
- De bespreking van tussenproducten en het conceptrapport.

Het deel van het onderzoek dat leidt tot het relaas van feiten en bevindingen vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de adviseurs van Lysias. De commissie heeft geen formele rol bij het opstellen van het relaas van feiten en bevindingen. De commissie formuleert op basis van de feiten en bevindingen de conclusies en aanbevelingen. Lysias is daarbij penvoeder voor de commissie.

Het resultaat van het onderzoek (het onderzoeksrapport) is een rapport van de onderzoekscommissie.

¹ De heer Toon Drissen is per 6 maart 2017 de heer Ruud Hermans opgevolgd als lid en plaatsvervangend voorzitter van de onderzoekscommissie.

B. Doel van het onderzoek en vraagstelling van de commissie

De raad heeft bij het instellen van de onderzoekscommissie vier onderzoeksvragen en een aantal randvoorwaarden geformuleerd.

Vragen:

1. Hoe en op welke wijze heeft het college sturing gegeven aan de herontwikkeling van Q4?
2. Hoe en op welke wijze is het college omgegaan met risico's en met signalen over moeilijkheden met betrekking tot de herontwikkeling van Q4?
3. Hoe en op welke wijze is uitvoering gegeven aan gestelde doelen en omgegaan met beginselen behoorlijk bestuur (door college en iov. college de ambtelijke organisatie)?²
4. Welke aanbevelingen zijn op basis van dit onderzoek te formuleren, met name met betrekking tot de voltooiing van de herontwikkeling van Q4?

Randvoorwaarden:

- niet alles onderzoeken, maar gericht gebruik maken van casus en dossier-onderzoek;
- geen volledigheid nastreven, maar zoeken naar rode draden en patronen;
- alleen openbare verhoren houden als daar nadrukkelijke noodzaak toe bestaat ("nee tenzij").

In de eerste fase van het onderzoek zijn de onderzoeksvragen verder aangescherpt, door middel van een startbijeenkomst met betrokken ambtenaren en de burgemeester (1 februari 2017), documentstudie en een aantal oriënterende interviews door de adviseurs van Lysias (in de weken 6-8). Van deze oriënterende interviews zijn verslagen gemaakt voor intern gebruik door Lysias. Deze verslagen zijn niet ter toetsing voorgelegd aan de geïnterviewden en maken geen onderdeel uit van het onderzoeksdossier.

Naar aanleiding van de startbijeenkomst, de oriënterende interviews en andere signalen heeft de onderzoekscommissie geconstateerd dat er spanning zit op het raadsonderzoek. De commissie bespeurt een bepaalde mate van 'onderzoeksmoeheid' in de organisatie en de commissie constateerde dat er in de organisatie vragen leven over de meerwaarde van het raadsonderzoek ten opzichte van de reeds uitgevoerde onderzoeken door EY. Daarnaast is met name onduidelijkheid over de derde onderzoeksvraag die gaat over de uitvoering door de ambtelijke organisatie.

De onderzoekscommissie heeft deze signalen serieus genomen en heeft nadrukkelijk stilgestaan bij de vraag hoe het onderzoek zo kan worden vormgegeven dat aan deze signalen recht wordt gedaan en sprake is van een betekenisvol onderzoek. Een afvaardiging van de onderzoekscommissie heeft over deze signalen een gesprek gevoerd met burgemeester, gemeentesecretaris en het afdelingshoofd RE (14 februari 2017). Doel van het gesprek was om eventuele belemmeringen voor een betekenisvol onderzoek weg te nemen. De bespreeknotitie voor dat gesprek is als bijlage bij het onderzoeksprotocol gevoegd.

Alles overwegend is voor de onderzoekscommissie het belangrijkste doel van dit raadsonderzoek om met begrip van de context van de ontwikkeling van Q4 verbeterpunten aan te reiken voor de komende ontwikkeling van Q4 en vergelijkbare opgaven in de toekomst. Deze focus op leren is in de bijeenkomsten van de onderzoekscommissie op 13 februari en 6 maart individueel en collectief nadrukkelijk door de leden bevestigd. Naast een aantal heldere en consistente keuzes in de werkwijze en te volgen procedure (gericht op vertrouwelijkheid en duidelijke procedurele afspraken)³ betekent het dat de onderzoeksvragen een op leren gerichte insteek hebben. Daarbij wil de onderzoekscommissie zo veel mogelijk aansluiten bij de leer- en verbeterpunten die het college al heeft geformuleerd.

² Oorspronkelijk luidde deze vraag: 'Hoe en op welke wijze heeft de ambtelijke organisatie uitvoering gegeven aan de realisatie van de gestelde doelen met betrekking tot Q4 en hoe en op welke wijze heeft zij er zorg voor gedragen dat dit in overeenstemming was met de beginselen van behoorlijk bestuur?'. Deze vraag is gewijzigd om meer recht te doen aan het karakter van een raadsonderzoek, waarbij vooral het gevoerde bestuur (raad en college) centraal staat.

³ Zie daarvoor onderdeel G: interviews en H: rapportage.

De onderzoekscommissie heeft unaniem de volgende definitieve onderzoeksvragen vastgesteld:

1. De ontwikkeling van Q4 valt uiteen in drie periodes: 2001 – 2005: terugdringen criminaliteit en overlast (Hector); 2005-2010: gebiedsontwikkeling culturele wijk; 2010-heden⁴: herijking woon/werkgebied. Voor deze drie periodes stellen we het volgende vast:
 - a. Wat was de geformuleerde ambitie en welke doelen zijn gesteld? Hoe zijn deze tot stand gekomen en wie waren daarbij betrokken?
 - b. Wat zijn de belangrijkste kenmerken in elk van de drie periodes?
 - c. Wat zijn bepalende contextelementen in elk van de drie periodes?
2. Waar staat de ontwikkeling van Q4 op dit moment ten opzichte van de situatie in 2001?
 - a. Wat zijn concrete resultaten (veiligheid, gebiedskwaliteit, gebouwde omgeving, dynamiek)?
 - b. In hoeverre zijn deze resultaten in lijn met de ambitie en geformuleerde doelen?
3. Welke keuzes zijn gemaakt om de ambitie en doelen in de verschillende periodes te realiseren (opzet) en hoe is daar in de praktijk uitvoering aan gegeven (werking)? Daarbij gaat het om:
 - a. Inhoudelijke en procesmatige kaders en de wijze waarop deze tot stand zijn gekomen.
 - b. Sturingsfilosofie, rollen en samenspel (intern en extern).
 - c. Projectsturing en -organisatie.
 - d. Procesplanning.
 - e. Informatievoorziening.
 - f. Risicomanagement.
4. Welke invloed hebben deze keuzes en uitvoering in de praktijk gehad op het realiseren van de geformuleerde ambitie en gestelde doelen?
5. Wat zijn de belangrijkste conclusies ten aanzien van keuzes en uitvoering in de praktijk?
6. Wat zijn de belangrijkste leerpunten voor de gemeente Venlo? Hoe verhouden deze leerpunten zich tot de leerpunten die het college heeft geformuleerd naar aanleiding van de EY onderzoeken en eerdere onderzoeken?

C. *Werkwijze op hoofdlijnen van de commissie*

De commissieleden zijn voor commissiewerk gemiddeld eenmaal per twee tot drie weken beschikbaar voor de vergaderingen van de commissie. De bijeenkomsten zijn besloten. Er wordt een verslag gemaakt van de vergaderingen door Sherelle Schoenmakers.

Ten minste twee adviseurs van Lysias zijn bij die vergaderingen van de onderzoekscommissie aanwezig (waarvan ten minste de projectleider of de plaatsvervangend projectleider). De ambtelijk secretaris verzorgt in overleg met de voorzitter de agenda. Sherelle Schoenmakers is verantwoordelijk voor de verslaglegging. Uiterlijk vrijdagmiddag voorafgaande aan de vergadering van de commissie worden de agenda en de stukken ter voorbereiding voor de bijeenkomst van de onderzoekscommissie toegestuurd aan de leden.

Vergaderingen gaan door als ten minste de helft van de leden aanwezig is. Bij afwezigheid van de voorzitter is de heer Drissen plaatsvervangend voorzitter. Er wordt bij afwezigheid van een van de leden geen vervangers gestuurd.

Draagvlak binnen de commissie over de uitkomsten van het onderzoek is belangrijk; daarom wordt gestreefd naar unanieme besluitvorming.

⁴ Tot de start van de commissie, januari 2017

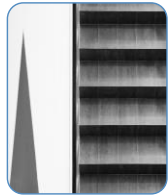
D. Plan van aanpak

In onderstaande schema zijn de fasen van het plan van aanpak en de planning op hoofdlijnen weergegeven.

Vaststellen focus onderzoek (1 februari – 6 maart)

- Deskresearch en oriënterende gesprekken
- Vaststellen onderzoeksprotocol door commissie
 - Onderzoeksvragen
 - Werkwijze en procedures
- Informeren raad, college en ambtelijke organisatie

Onderzoek (7 maart – 14 april)

- Verzamelen en ordenen documentatie
- Analyse en duiding beschikbaar materiaal
- Interviews sleutelpersonen (gespreksleidraad, gesprekken, vastlegging)
- Verificatie en terugkoppeling gespreksresultaten
- (Tussentijds) bespreken van onderzoeksinformatie met de commissie

Analyses (20 maart - 15 april)

- Tussentijdse bespreking van analyses en voorlopige resultaten commissie
- Werksessies met de commissie: onderzoek naar onderliggende patronen en rode draden
- Verbinden resultaten met eerder onderzoek
- Eerste duiding feiten en bevindingen
- Verkennen (voorlopige) conclusies en aanbevelingen

Rapportage (3 april - 1 mei)

- Opstellen concept rapportage en bespreking in de commissie
- Opstellen definitief rapport
- Bespreken en vaststellen in de commissie
- Bepalen vervolg (wederhoor, presentatie, vervolg verhoren)

E. Toetsingskader

Q4 betreft een complexe gebiedsontwikkeling over een periode van ruim 15 jaar verdeeld in zeker drie verschillende fasen. Deze gebiedsontwikkeling heeft veel verschillende invalshoeken en er zijn meerdere mensen betrokken geweest in zeer uiteenlopende rollen. Het onderzoek is meer kwalitatief dan kwantitatief en vooral gericht op leren. Dat maakt het onmogelijk en ook niet wenselijk om op voorhand een – in detail – uitgewerkt toetsingskader te ontwikkelen dat alle situaties goed afdekt. Dat wil niet zeggen dat er geen kaders zijn. In de vraagstelling ligt bijvoorbeeld verankerd dat de resultaten worden gewogen tegen de beoogde resultaten. Daarnaast zal rekening worden gehouden met algemene principes zoals “de algemene beginselen van behoorlijk bestuur” en wet- en regelgeving, maar ook eigen normen die de gemeente zelf hanteert. Daarnaast zoekt de commissie naar “best practices” als vergelijkingsmateriaal voor de bevindingen. Uiteindelijk zal het toetsingskader als meetlat om bevindingen te duiden en te wegen, zichtbaar zijn in de rapportage.

F. Documentenstudie

De studie van relevante documenten wordt uitgevoerd door de adviseurs van Lysias. Lysias maakt een overzicht van de benodigde relevante documenten en legt dit overzicht voor aan de ambtelijke organisatie. Na een eerste inventarisatie zullen de adviseurs mogelijke aanvullende vragen stellen. De vragen voor informatie zullen via Sherelle Schoenmakers of Carina de Wijs (directiesecretaris) worden doorgeleid naar de ambtelijke organisatie.

Tijdens het onderzoek zal behoefte ontstaan aan raadpleging van aanvullende documenten. Medewerking van het ambtelijk apparaat is noodzakelijk om de informatie tijdig te kunnen inzien en bestuderen. Daarover zijn met de organisatie goede afspraken gemaakt. Eerste informatievragen van de adviseurs of de leden van de commissie lopen via de directiesecretaris (Carina de Wijs). Nadat eenmaal contact is gelegd met een ambtenaar (na een interview), kan Lysias rechtstreeks contact opnemen voor vervolgvragen en op te vragen documenten, waarbij Carina de Wijs en Sherelle Schoenmakers daarover worden geïnformeerd.

Verder is het nodig dat de gevraagde aanvullende informatie binnen een redelijke termijn beschikbaar is. In beginsel zal de informatie binnen een termijn van vijf werkdagen beschikbaar moeten zijn.

De opgevraagde documenten die van belang zijn voor het onderzoek worden door de adviseurs van Lysias opgeslagen in de beveiligde ICT-omgeving bij Lysias. De onderzoekscommissie krijgt periodiek een overzicht van geraadpleegde onderzoeksdocumenten. Op verzoek van een commissielid stelt Lysias het betreffende document beschikbaar. Daarnaast wordt gedurende het documentonderzoek een feitenrelaas op hoofdlijnen gemaakt. Dit feitenrelaas is voor de leden van de onderzoekscommissie op verzoek op elk moment in te zien.

G. Interviews

De interviews vormen een belangrijk onderdeel van het onderzoek. De interviews vormen een verdiepingsslag op de beelden die zijn ontstaan na de eerste fase van voorbereidende interviews en de documentstudie.

Alle interviews worden uitgevoerd door twee adviseurs van Lysias, waarbij altijd de projectleider of de plaatsvervangend projectleider aanwezig is als gespreksleider.

Bij de interviews hecht de commissie aan een zeer zorgvuldige procedure, waarbij het vooral van belang is dat geïnterviewden in vertrouwelijkheid in staat worden gesteld om te vertellen wat nodig is voor het onderzoek. Daartoe hanteren we een interviewprotocol. Het interviewprotocol ziet er als volgt uit:

- Alle te interviewen personen worden aangeschreven met de mededeling dat er een onderzoek plaatsvindt. In de uitnodiging wordt het doel van het onderzoek en het doel van het interview aangegeven en wordt de procedure geschetst. De te interviewen personen ontvangen tevens een gespreksleidraad met onderwerpen die aan de orde komen in het interview. Tevens wordt in de uitnodiging aandacht geschonken aan het gebruik van het interviewverslag voor het onderzoek
- De adviseurs van Lysias geven de data door waarop de interviews kunnen plaatsvinden. Daartoe blokkeren zij een aantal dagdelen. De ambtelijk ondersteuner van de commissie (Sherelle Schoenmakers) plant de afspraken in overleg met de adviseurs van Lysias. Zij zorgt tevens voor een locatie op het stadskantoor waar de interviews in vertrouwelijkheid kunnen plaatsvinden.
- Ten minste één week van tevoren worden de te interviewen personen schriftelijk opgeroepen.
- Sherelle Schoenmakers zorgt voor verzending van de uitnodigingen namens Lysias
- Het is mogelijk dat één persoon meer dan éénmaal wordt geïnterviewd.
- De interviews zijn niet openbaar.

- Alleen de geïnterviewde en de adviseurs van Lysias zijn bij het gesprek aanwezig; de leden van de onderzoekscommissie zijn niet aanwezig bij de interviews.
- Het verslag is een weergave van het besprokene op hoofdlijnen en gaat over hetgeen de adviseurs relevant achten voor het onderzoek.
- Het interviewverslag wordt gemaakt door de adviseurs van Lysias.
- De interviews worden tevens opgenomen door Lysias. De opnamen zijn alleen voor intern gebruik door de adviseurs van Lysias en worden na het onderzoek vernietigd.
- De geïnterviewden krijgen binnen 5 werkdagen het verslag van het interview voorgelegd per mail.
- Onjuistheden in het verslag worden door de geïnterviewde zichtbaar gecorrigeerd (bijvoorbeeld met behulp van 'wijzigingen bijhouden' of het invoegen van opmerkingen).
- Alleen het door de geïnterviewde gecorrigeerde verslag wordt gebruikt voor de oordeelsvorming door de adviseurs.
- De door geïnterviewden geaccordeerde interviewverslagen worden niet ter beschikking gesteld aan de leden van de onderzoekscommissie en maken geen deel uit van het onderzoeksdossier dat na afloop van het onderzoek openbaar wordt. De interviews en de verslagen van de interviews zijn en blijven daarmee vertrouwelijk en worden alleen ingezien door de adviseurs van Lysias.

H. Oproep inwoners

De commissie heeft betrokkenen bij Q4 uitgenodigd om informatie te leveren voor het onderzoek. Daartoe is een oproep geplaatst in de lokale media. De commissie heeft een mailadres opengesteld om de reacties te ontvangen. De commissie ordent de ontvangen informatie, bespreekt deze in de volgende vergadering en beslist over de wijze waarop zal worden omgegaan met de informatie en de indiener. De indiener kan worden gevraagd een nadere toelichting te geven aan de onderzoekers. Ook kan de commissie beslissen om de indiener zelf te spreken. In dat geval zal een delegatie uit de commissie worden samengesteld. De delegatie rapporteert aan de commissie aan de hand van een kort verslag dat in de volgende vergadering van de commissie wordt besproken. De commissie deelt de indieners mee welke informatie de commissie van de indiener meeneemt in het onderzoek.

I. Rapportage

Het concept onderzoeksrapport gaat in op de hoofdvragen van het onderzoek. Het rapport geeft tenminste antwoord op de gestelde onderzoeksvragen.

Het concept onderzoeksrapport wordt begin week 16 besproken in de onderzoekscommissie. Begin week 18 (1 mei) wordt het definitieve rapport opgeleverd. Daarna vindt de hoor- en wederhoorprocedure op feitelijke onjuistheden plaats door de ambtelijke organisatie. Deze feitencheck betreft het rapport zonder conclusies en aanbevelingen. De onderzoekscommissie biedt na eventuele feitelijke aanpassingen het gehele eindrapport (inclusief conclusies en aanbevelingen) voor bestuurlijke wederhoor aan het college aan. De bestuurlijke reactie en het eventuele nawoord van de onderzoekscommissie maken deel uit van het definitieve rapport dat aan de raad wordt aangeboden. Voor de ambtelijke feitencheck en de bestuurlijke reactie is gezamenlijk ongeveer 3 weken beschikbaar; de uiterste datum voor de bestuurlijke reactie van het college is 24 mei 2017.

J. Bespreking in de gemeenteraad

De commissie biedt het onderzoeksrapport aan de voorzitter van de raad aan. De projectleider van Lysias licht desgewenst de bevindingen, conclusies en aanbevelingen toe aan de raad. De adviseurs van Lysias hebben geen formele rol bij de verdere inhoudelijke behandeling in de Raad.

De raad bepaalt zelf de wijze waarop het onderzoeksrapport wordt besproken in de Raad.

K. Communicatie en vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid en geheimhouding zijn belangrijk gedurende het gehele proces. De adviseurs van Lysias verplichten zich tot vertrouwelijkheid en geheimhouding door middel van de gedrags- en beroepsregels van de ROA.

De commissieleden en de adviseurs verplichten zich tot geheimhouding gedurende het onderzoek. Na afronding van het onderzoek en decharge van de commissie verplichten de (ex)leden van de onderzoekscommissie zich tot een zorgvuldige omgang met de onderzoeksinformatie.

Er is gedurende het onderzoek sprake van éénhoofdige woordvoering vanuit de commissie. De voorzitter van de commissie is de enige die communiceert met de buitenwacht en stemt dat in voorkomende gevallen af met de leden van de onderzoekscommissie. De overige leden doen dat niet en verwijzen slechts door naar de voorzitter. De plaatsvervangend voorzitter mag de rol van de voorzitter alleen overnemen bij ontstentenis van- en na goedkeuring door de voorzitter van de begeleidingscommissie.

De commissie kiest ervoor om de raad, als opdrachtgever van de begeleidingscommissie, op de hoogte te brengen van dit onderzoeksprotocol. Aangezien het ook van belang is dat het college en de ambtelijke organisatie op de hoogte zijn, wordt tegelijkertijd de gemeentesecretaris en het college geïnformeerd (ter kennisname). Na deze eerste uiting zal de onderzoekscommissie pas weer naar buiten treden met informatie bij het aanbieden van het onderzoeksrapport van de begeleidingscommissie.

L. Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier

Het onderzoeksdossier is openbaar toegankelijk, nadat de onderzoekscommissie het definitieve onderzoeksrapport aan de raad heeft toegezonden.

Ten aanzien van de informatiebronnen wordt zoveel mogelijk openheid betracht na afloop van het onderzoek. De insteek is 'openheid, tenzij...'. Indien de onderzoekscommissie van mening is dat bij bepaalde documenten openheid niet gewenst is, dan zal zij voor dat document beargumenteerd afwijken van de algemene lijn.

Een uitzondering moet worden gemaakt ten aanzien van geheime en vertrouwelijke stukken die zijn gebruikt in de oordeelsvorming. Deze stukken zijn op voorhand al geheim en zullen als zodanig geen deel uitmaken van het onderzoeksdossier. Onderzoeksbevindingen kunnen nooit gebaseerd zijn op slechts geheime of vertrouwelijke bronnen. Daarnaast maken de interviewverslagen geen deel uit van het onderzoeksdossier.

Nadat de onderzoekscommissie het onderzoeksrapport heeft verstuurd naar de raad zijn het onderzoeksdossier en bijlagen bij het onderzoeksrapport in te zien op een nader te bepalen locatie.

Dit onderzoeksprotocol is vastgesteld door de onderzoekscommissie stadswijk Q4 gemeente Venlo.

Venlo, 7 maart 2017

Bijlage bij onderzoeksprotocol: gespreksnotitie 14 februari 2017

Burgemeester A. Scholten
Gemeentesecretaris P. Lucassen
Afdelingsmanager A. Theuws

uw kenmerk Uw_Kenmerk
uw Uw d.d. Uw_Brief_dd

ons kenmerk qnh_zaaknummer
behandelaar NaamFormeel
doorkiesnummer
TELEFOONNUMMER
e-mail EMAIL
collegebesluit d.d.
Datum_Collegebesluit
bijlage(n) Bijlage
datum Verzenddatum

onderwerp raadsonderzoek Q4

Geachte heren Scholten, Lucassen en Theuws,

Aanstaande vrijdag van 09.00 tot 09.45 heeft u op verzoek van de onderzoekscommissie Q4 een gesprek met een vertegenwoordiging van de commissie. Bij het gesprek zijn vanuit de onderzoekscommissie Ineke Hendrickx (voorzitter), Frans Aerts (lid), Geert van Soest (ambtelijk secretaris) en Clemens Sengers (onderzoeker Lysias) aanwezig.

Aanleiding voor het gesprek is gelegen in een aantal signalen die de onderzoekscommissie heeft bereikt over de beleefde spanning over het raadsonderzoek. Die signalen zijn tot de commissie gekomen in het startgesprek op 1 februari jl. en in de eerste oriënterende gesprekken met Lysias op 10 februari jl. Deze signalen zijn in de bijeenkomst van de onderzoekscommissie op 13 februari nadrukkelijk en indringend besproken. De onderzoekscommissie vindt het van belang om in de beginfase van het onderzoek daarover met u van gedachten te wisselen. Dat komt de effectiviteit van het raadsonderzoek ten goede.

Een belangrijk signaal is dat betrokkenen zich afvragen wat de meerwaarde is van het raadsonderzoek ten opzichte van de reeds uitgevoerde onderzoeken door EY. Daarnaast is met name onduidelijkheid over de derde onderzoeksvraag die gaat over de uitvoering door de ambtelijke organisatie.

De onderzoekscommissie neemt deze signalen serieus en heeft nadrukkelijk stilgestaan bij de vraag hoe het onderzoek zo kan worden vormgegeven dat aan deze signalen recht wordt gedaan. Daarbij staat uiteraard wel voorop dat de onderzoekscommissie een eigen afweging maakt bij het formuleren van de focus en opzet van het onderzoek. Dat heeft geleid tot de volgende uitgangspunten die de onderzoekscommissie heeft vastgesteld:

- In deze eerste fase is de onderzoekscommissie bezig om de focus en scope van het onderzoek vast te stellen. De onderzoekscommissie is bezig met een zorgvuldige formulering van de onderzoeksvragen. Daarbij is het voor de onderzoekscommissie van belang dat het onderzoek gaat over de volle breedte

LYSIAS ADVIES B.V.

van het functioneren van de gemeente; raad, college en bestuurlijke aansturing van de ambtelijke top van de organisatie. De nog te formuleren onderzoeksvragen zullen deze aspecten belichten en richten zich ook op de vraag in hoeverre sprake is van een effectief samenspel tussen de verschillende gremia. Het is daarbij voor de commissie vanzelfsprekend dat dit raadsonderzoek niet gaat over het functioneren van individuele raadsleden, bestuurders en ambtenaren.

- Het raadsonderzoek is nadrukkelijk gericht op leren, zowel collectief als voor de verschillende onderdelen van de gemeente. De focus op leren is in de bijeenkomst van de onderzoekscommissie op 13 februari individueel en collectief nadrukkelijk bevestigd. Dat betekent dat de nog te formuleren onderzoeksvragen ook een op leren gerichte insteek hebben.
- Bij de vormgeving van het onderzoek is het voor de onderzoekscommissie van groot belang dat sprake is een zorgvuldig proces en vertrouwelijkheid. Geïnterviewden moeten in staat zijn om te vertellen wat nodig is voor het onderzoek. De onderzoekscommissie kiest er dan ook nadrukkelijk voor om de interviews alleen door de adviseurs van Lysias te laten uitvoeren. Leden van de onderzoekscommissie zijn niet aanwezig bij de interviews. De door geïnterviewden geaccordeerde interviewverslagen worden niet ter beschikking gesteld aan de leden van de onderzoekscommissie en maken geen deel uit van het onderzoeksdossier dat na afloop van het onderzoek openbaar wordt. De interviews en de verslagen van de interviews zijn en blijven daarmee vertrouwelijk.
- De onderzoekscommissie kiest er voor om naast de feitencheck door de ambtelijke organisatie het eindrapport voor bestuurlijke wederhoor aan te bieden aan het college. De bestuurlijke reactie en het eventuele nawoord van de onderzoekscommissie maken deel uit van het definitieve rapport dat aan de raad wordt aangeboden.

Al deze aspecten (inhoudelijk en procedureel) worden vastgelegd in een onderzoeksprotocol dat als belangrijke leidraad door de onderzoekscommissie wordt vastgesteld in de volgende vergadering op 6 maart a.s. Direct na vaststelling van het onderzoeksprotocol worden raad, college en ambtelijke top geïnformeerd over het protocol. Het protocol is openbaar.

De onderzoekscommissie hoopt dat deze toelichting bij u het vertrouwen geeft dat er een zorgvuldig onderzoek plaatsvindt dat een bijdrage kan leveren aan de lerende organisatie in de volle breedte. Wij hebben u daarbij nodig. Daarover willen we met u in gesprek.

Met vriendelijke groet namens de onderzoekscommissie Q4,

Ineke Hendrickx, voorzitter